

**Міністерство освіти і науки України
Західноукраїнський національний університет**

Затверджую
Проректор з наукової роботи
М. П. Дивак

ПРОГРАМА

вступного іспиту на здобуття наукового ступеня
доктора філософії зі спеціальності
076 – Підприємництво та торгівля

Заслухано
на засіданні приймальної комісії
протокол № 3 від 28.02.2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
підприємництва і торгівлі

Протокол № 8 від 27.02.2024 р.

Завідувач кафедри
д-р екон. наук, професор

Ольга СОБКО

ВСТУП

Мета вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» полягає у встановленні відповідальності рівня знань і компетенцій випускників ЗВО вимогам наукової підготовки за обраним фахом. Вступ до аспірантури за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» здійснюється на основі вступних іспитів на загальних підставах, передбачених чинним законодавством на момент проведення вступних випробувань.

Для спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» вступні іспити в аспірантуру проводяться після завершення навчання та здобуття освітнього ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Вступний іспит проводиться у комбінованій формі (письмова та усна).

Екзаменаційний білет складається з двох теоретичних питань та задачі. Виклад матеріалу здійснюється українською мовою.

ОПИС ОСНОВНИХ РОЗДІЛІВ ТА ЇХНІЙ КОРОТКИЙ ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПІДПРИЄМНИЦТВО

Сутність та ознаки підприємництва. Тлумачення підприємництва в Господарському Кодексі України. Поняття і класифікація цілей підприємництва. Принципи підприємницької діяльності: вільний вибір видів діяльності, самостійність, науковість, гнучкість, соціальної відповідальності бізнесу, комерційний розрахунок. Функції підприємницької діяльності: інноваційна (творча), соціальна, організаційна. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Ознаки та класифікація організаційно-правових форм підприємництва. Міжнародна класифікація організаційних форм підприємництва. Мале та середнє підприємництво. Місце та роль малого і середнього підприємництва в національній економіці. Переваги і недоліки малого підприємництва. Мале підприємництво та середній клас.

Лінійна і циклова економіка. Циклова економіка як система відновного і регенеративного підприємництва за своїм задумом і структурою. Принципи функціонування циклової економіки: спрямованість на «дизайн без відходів»; чітке розмежування між витратними матеріалами і компонентами тривалого використання, які входять до складу готового виробу; виробництво і використання відновлюваної енергії. Реалізація принципів циклової економіки у підприємництві.

Галузі та види підприємницької діяльності. Національний класифікатор України «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010. Галузева структура підприємництва: поняття та оцінні показники. *Виробниче*

підприємництво: поняття і види. Основне виробниче підприємництво (виробництво кінцевого продукту, готового до споживання). Допоміжне виробниче підприємництво (супроводження та технічне обслуговування основного виробництва (інноваційна діяльність, науково-технічна діяльність, конструкторська діяльність тощо)). *Торговельне (комерційне) підприємництво*. Поняття і види торгівлі. Внутрішня торгівля: поняття, характеристики та оцінні показники. Зовнішня торгівля поняття, характеристики та оцінні показники. *Підприємництво у сфері послуг*. Поняття та види послуг: *виробничі* (лізинг, технічне обслуговування обладнання); *розподільчі* (торговельні, транспортні); професійні (фінансові, страхові, інформаційні); *споживчі* (перукарські послуги, прання, ремонт взуття, індивідуальний пошив одягу, ремонт техніки); *суспільні* (телекомунікаційні, освітні, охорона здоров'я, туризм, мистецькі).

Традиційне (класичне) підприємництво (зоріентоване на виготовлення традиційного ринкового продукту). Сутність, переваги та недоліки традиційного підприємництва. Форми реалізації традиційного підприємництва.

Інноваційне підприємництво (зоріентоване на виготовлення інноваційного продукту). Тлумачення інноваційного підприємництва в Господарському Кодексі України. Поняття і характеристики інноваційного продукту. Тлумачення інноваційного продукту в Господарському Кодексі України. Сутність, переваги та недоліки інноваційного підприємництва. Форми реалізації інноваційного підприємництва.

Підприємництво в умовах цифрової економіки. Види підприємництва в умовах цифрової економіки. Цифровізація та її вплив на розвиток підприємництва. Ефективність підприємництва в умовах цифрової економіки: оцінні підходи та показники.

Підприємництво на ринку товарів, цінних паперів та робочої сили. Біржове підприємництво. Поняття і види бірж. Біржі за профілем діяльності: товарні, фондові, валютні біржі, біржа праці. Поняття і функції товарних бірж: надання посередницьких послуг з укладання торгових угод; упорядкування оптової торгівлі, регулювання торгових операцій і вирішення торгових суперечок; збір і публікація інформації про ціни, стан виробництва й інші фактори, що впливають на ціни.

Підприємство як форма організації підприємницької діяльності. Поняття і види підприємств. Класифікація підприємств згідно Господарського Кодексу України. Базові ознаки класифікації підприємств. Види підприємств за метою діяльності: комерційні (отримання прибутку) та некомерційні (не прибуткові). Види підприємств за способом створення (заснування) та формування статутного капіталу: унітарні та корпоративні. Види підприємств за формами власності майна: приватні підприємства (діють на основі приватної власності громадян чи суб'єкта господарювання (юридичної особи); колективні підприємства (діють на основі колективної власності (підприємства колективної власності); комунальні підприємства (діють на основі комунальної власності територіальної громади); державні підприємства (діють на основі державної власності); підприємства, засновані на змішаній формі власності (діють на базі об'єднання майна різних форм власності). Види підприємств за національною належністю капіталу: національні підприємства (капітал є належить вітчизняним підприємцям); закордонні підприємства (капітал є

власністю іноземних підприємців повністю або у тій частині, що забезпечує їм необхідний контроль); змішані підприємства (капітал належить підприємцям двох або кількох країн), у т.ч. спільні підприємства (метою створення змішаного підприємства є спільна підприємницька діяльність). Види підприємств за технологічною цілісністю і ступенем підпорядкування: головні (материнські) підприємства (контролюють діяльність дочірніх підприємств завдяки контрольному пакету акцій); дочірні підприємства (самостійно здійснюють комерційні операції, складають фінансову звітність під контролем материнського підприємства); асоційовані підприємства (формально самостійні підприємства, які залежать від головного підприємства і підпорядковуються його стратегічним цілям); філії підприємства (не мають юридичної і господарської самостійності, діють від імені і за дорученням головного підприємства, мають однакову з ним назву). Види підприємств за розмірами: великі підприємства (юридичні особи, у яких середня кількість працівників перевищує 250 осіб та річний дохід перевищує 50 мільйонів євро); середні підприємства (юридичні особи, у яких середня кількість працівників 51-249 осіб та річний дохід 10-49,9 мільйонів євро); малі підприємства (юридичні або фізичні особи, у яких середня кількість працівників не перевищує 50 осіб та річний дохід не перевищує 10 мільйонів євро); мікропідприємства (юридичні або фізичні особи, кількість працівників не перевищує 10 осіб та річний дохід не перевищує 2 мільйонів євро).

Заснування бізнесу та організація підприємницької діяльності. Основні етапи створення власної справи. Підприємницька ідея, її вибір та обґрунтування. Вибір сфери підприємницької діяльності (виробництво, торгівля, послуги). Вибір форми організації підприємництва (одноосібне володіння, партнерство (товариство)). Поняття і зміст інtrapренерства. Франчайзинг як спосіб створення бізнесу. Стартап: поняття і застосування в підприємництві. Управління проектами в підприємництві. Основні типи і способи фінансування стартап-бізнесу.

Організація процесу створення і реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Підготовка засновницьких документів. Засновницький договір. Статут. Статутний капітал. Розробка та нотаріальне засвідчення установчих документів. Державна реєстрація підприємства. Реєстрація фізичних осіб-підприємців (ФОП): вибір виду діяльності і системи оподаткування; подання заяви про державну реєстрацію; заяви про обрання системи оподаткування (спрощеної або загальної); отримання виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

Управління підприємницькою діяльністю. Поняття, принципи та методи управління підприємницькою діяльністю. Планування підприємницької діяльності. Поняття, принципи та методи планування підприємницької діяльності. Поняття і функції бізнес-планування в підприємництві. Поняття та розділи бізнес-плану. Розробка та обґрунтування бізнес-плану. Дослідження ринків при обґрунтування бізнес-плану: поняття, індикатори, оцінні показники і критерії. Оцінка цільового ринку збути, потенційних споживачів, оцінка кон'юнктури ринку та рівня конкуренції; оцінка впливу зовнішніх факторів, перспективи ринку і підприємства. План маркетингу: номенклатура та асортимент нової продукції; системи збути та реалізації продукції; політика

ціноутворення; реклама і просування продукції/послуг; організація післяпродажного обслуговування клієнтів; прогнозні обсяги продажів продукції/послуг. План виробництва: місце розташування; основні технологічні операції; обсяги виробництва; кадровий склад; необхідне обладнання; види та обсяги сировини, матеріалів, комплектуючих виробів, необхідні виробничі та невиробничі приміщення. Організаційний план: організаційна форма підприємства, власники, менеджери, структура управління, потреба в персоналі, кадрова політика і стратегія. Фінансовий план: розрахунок інвестицій, джерела фінансування; план доходів і витрат, визначення прибутку, аналіз руху грошових коштів. Оцінювання ефективності підприємницьких проектів: поняття, підходи, показники і критерії. Чиста приведена вартість (NPV): індекс прибутковості (PI).Період окупності (PP). Точка беззбитковості (BEP).

Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності. Поняття і види матеріальних ресурсів (основні засоби та матеріально-сировинні ресурси). Поняття і види основних засобів (будівлі, споруди, машини та обладнання, передавальні пристрої, транспортні засоби, інструменти, виробничий інвентар, господарський інвентар). Поняття і види зношення основних засобів. Амортизація основних засобів. Прискорена амортизація. Амортизаційні відрахування за методами нарахування. Показники ефективності використання основних засобів: трактування і методика розрахунку (віддача основних засобів, ємність основних засобів). Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів. Поняття і склад матеріально-сировинних ресурсів (сировина, матеріали, комплектуючі, напівфабрикати, паливо, енергетичні ресурси, товарні запаси). Нормовані та ненормовані оборотні засоби. Нормування матеріально-сировинних ресурсів. Розрахунок норм витрат матеріально-сировинних ресурсів. Розрахунок денної потреби в матеріально-сировинних ресурсах. Розрахунок запасів в матеріально-сировинних ресурсах: поточний запас, страховий запас, максимальний запас, середній запас; норматив оборотних засобів у незавершенному виробництві, норматив готової продукції, норма оборотних засобів. Методика розрахунку показників ефективності використання матеріально-сировинних ресурсів: коефіцієнт оборотності, період обороту, середньорічний залишок нормованих оборотних засобів. Шляхи підвищення ефективності використання матеріально-сировинних ресурсів.

Нематеріальні ресурси в підприємницькій діяльності. Поняття і види нематеріальних ресурсів: об'єкти промислової власності (винаходи, промислові зразки, корисні моделі, знаки для товарів і послуг); об'єкти авторського та суміжних прав (комп'ютерні програми, бази даних, твори у галузі науки, літератури та мистецтва); нетрадиційні об'єкти нематеріальних ресурсів (ноу-хау, комерційна таємниця, гудвл). Амортизація та ефективність використання нематеріальних ресурсів: методика розрахунку, показники.

Трудові ресурси в підприємницькій діяльності. Поняття і категорії персоналу (керівники, фахівці, службовці, робітники). Планування робочого часу. Баланс робочого часу: поняття і методика розрахунку. Ефективність використання трудових ресурсів: економічна сутність і розрахунок показників продуктивності праці (виробіток, трудомісткість). Норми праці: розрахунок та

методи встановлення (норма часу, норма виробітку, норма обслуговування). Поняття, види та принципи оплати праці в підприємництві. Форми оплати праці у підприємництві (погодинна та відрядна). Системи оплати праці у підприємництві. Системи погодинної форми оплати праці: пряма погодинна, погодинно-преміальна. Системи відрядної форми оплати праці: пряма відрядна, відрядно-преміальна, відрядно-прогресивна. Безтарифна система оплати праці. Контрактна система оплати праці. Державне регулювання оплати праці. Шляхи підвищення ефективності використання трудових ресурсів в підприємництві.

Фінансові ресурси в підприємницькій діяльності. Поняття і види фінансових ресурсів: власні, залучені та позикові. Джерела фінансових ресурсів за видами (власні (статутний капітал, прибуток, амортизаційний фонд); залучені (поточна заборгованість за розрахунками з одержаних авансів, за розрахунками з бюджетом тощо); позикові (банківські кредити, товарні (комерційні) кредити)).

Інвестиції в підприємницькій діяльності. Види інвестицій за формулою власності капіталу (державні, приватні). Державні інвестиції як державні капітальні вкладення та/або кредити (позики) для здійснення підприємницької діяльності. Приватні інвестиції як заощадження населення або приватних підприємств, які направляються в інвестиційні об'єкти (цінні папери, майно, майнові права, права на результати інтелектуальної діяльності). Поняття і класифікація інвестицій за об'єктом інвестування (реальні та фінансові). Реальні (виробничі) інвестиції як капіталовкладення у підприємницьку діяльність. Види реальних інвестицій (вкладення у будівництво, реконструкцію, переоснащення підприємств). Планування та фінансування капітальних вкладень. Фінансові інвестиції як капіталовкладення у придбання цінних паперів та інших фінансових активів з метою одержання доходів. Види фінансових інвестицій (акції, облігації, інші цінні папери). Оцінювання ефективності інвестиційної діяльності: методичні підходи, оцінні критерії та показники. Коефіцієнт економічної ефективності капітальних вкладень. Термін скуплення капітальних вкладень. Річний економічний ефект. Коефіцієнт економічної ефективності реконструкції.

Витрати та ефективність підприємницької діяльності. Поняття та види ефективності підприємницької діяльності.. Методичні підходи до оцінювання ефективності підприємницької діяльності. Економічна сутність і розрахунок витрат підприємницької діяльності. Поняття і розрахунок собівартості продукції (послуг). Класифікація витрат. Калькулювання витрат. Кошторис витрат виробництва. Економічна сутність і розрахунок доходу від реалізації продукції (товарів, послуг). Поняття і види прибутку від підприємницької діяльності. Економічна сутність і розрахунок показників рентабельності: капіталу, виробництва, продукції, продажів. Шляхи підвищення ефективності підприємницької діяльності.

Державне регулювання підприємницької діяльності. Сутність, форми та методи державного регулювання підприємництва. Прямі та непрямі методи регулювання підприємницької діяльності. Інструменти впливу держави на розвиток підприємництва: податкова політика, цінове та кредитно-грошове регулювання, амортизаційна політика, регулювання зовнішньоекономічної

діяльності. Обмеження в підприємницькій діяльності. Антимонопольна діяльність держави. Патентування і ліцензування підприємницької діяльності. Стандартизація і сертифікація. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва. Державна підтримка підприємництва. Механізм державної фінансової допомоги суб'єктам підприємництва. Державні та міжнародні організації, що сприяють розвитку підприємництва. Правова база підприємництва в Україні.

Фінансово-кредитні інституції. Фінансовий ринок та діяльність фінансових посередників як основних учасників ринку. Банківська та парабанківська системи. Діяльність Національного банку в контексті регулювання фінансових аспектів підприємництва в Україні. Комерційні банки як основні інституції фінансового ринку, механізми та інструменти впливу на підприємницьку діяльність. Участь банків у формуванні фінансових ресурсів підприємницьких структур. Кредитна та інвестиційна діяльність банків. Кредитні продукти, спрямовані на забезпечення фінансової підтримки підприємництва. Платіжні системи та трансакційні ризики. Небанківські фінансово-кредитні інституції та їх вплив на підприємницьку діяльність. Страхові компанії. Інвестиційні фонди. Фінансові компанії. Компанії з управління активами. Лізингові та факторингові компанії. Особливості діяльності фінансово-кредитних інституцій в умовах цифрової економіки.

Соціальна відповідальність бізнесу та ділова етика підприємництва. Психологія підприємництва. Підприємництво як поведінка. Психологічний портрет підприємця. Поняття, складові і принципи соціальної відповідальності бізнесу: економічна (відповідальність за економічні результати діяльності); екологічна (відповідальність за вплив на стан довкілля); соціальна (відповідальність за вирішення соціальних проблем). Мотивація підприємницької діяльності. Бізнес-культура у підприємництві. Поняття організаційної культури, її типи та характеристики. Елементи підприємницької культури. Ділова і фахова етика підприємця. Типи корпоративних культур. Міжкультурні особливості формування організаційної культури. Класифікація організаційних культур. Підприємницький етикет. Етичний кодекс підприємця. Партерство і ділові відносини у підприємництві. Підприємницьке партнерство. Formи підприємницької співпраці. Вибір бізнес-партнерів. Договірні взаємовідносини у сфері підприємництва. Організація договірних відносин у підприємництві. Підприємницька угода. Основні типи підприємницьких угод. Укладення, зміна і розірвання договору. Розгляд спірних ситуацій у підприємництві. Значення і роль ділової бесіди в підприємництві. Комуникаційні процеси у підприємництві.

Підприємництво на міжнародному ринку. Міжнародна торгівля та зовнішньоекономічна діяльність підприємств. Вплив національної культури на управління бізнесом. Взаємодія національної і ділової корпоративної культури. Види зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Напрями зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

РОЗДІЛ 2. ТОРГІВЛЯ

Сутність торгівлі як галузі економіки. Торгівля як форма обігу товарів і послуг. Завдання і принципи торгівлі. Функції торгівлі. Види торгівлі. Організаційні форми торгівлі: державна, колективна (кооперативна), приватна. Органи управління торгівлею. Місце і роль торгівлі в суспільному розвитку. Тенденції розвитку торгівлі.

Поняття, ознаки та функції торговельної діяльності. Formи торговельної діяльності. Оптова і роздрібна торгівля. Ресторанне господарство. Біржова діяльність. Матеріально-технічне постачання і збут. Закупівельна діяльність. Комерційне посередництво. Суб'єкти торговельної діяльності. Об'єднання суб'єктів торговельної діяльності. Державна реєстрація суб'єктів торговельної діяльності. Об'єкти торговельної діяльності. Staціонарні та нестаціонарні торгові об'єкти. Ринки (спеціалізовані та неспеціалізовані). Порядок провадження торговельної діяльності і правила розміщення торговельних об'єктів.

Оптова торгівля. Поняття та економічна характеристика оптової торгівлі. Сутність і види оптової торгівлі. Місце і функції оптової торгівлі в процесі формування товарного забезпечення і товарного обігу. Завдання оптової торгівлі. Чинники впливу на розвиток оптової торгівлі. Formи організації оптової торгівлі. Організація оптово-посередницької діяльності. Умови вибору оптового торговця. Показники оцінки діяльності оптових торгових підприємств. Закупівельна діяльність. Ярмарково-виставкова діяльність як спосіб організації оптової торгівлі. Товарна біржа як організатор оптової торгівлі. Характеристика оптового продовольчого ринку. Умови створення оптових продовольчих ринків в Україні. Розподільчі центри, дрібнооптові склади-магазини. Оптовий товарообіг, його суть, функції та особливості. Formи і види товарообороту оптових товарних підприємств. Показники оцінки оптового товарообігу.

Роздрібна торгівля. Поняття, функції та форми роздрібної торгівлі. Фактори, що впливають на вибір формату торгівлі. Поняття і види роздрібних торговців. Особливості функціонування роздрібних торгових підприємств. Види роздрібної торговельної мережі: роздрібна, дрібно-роздрібна, віртуальна. Принципи та вимоги до організації роздрібної торговельної мережі. Концентрація і спеціалізація роздрібної торговельної мережі: поняття і параметри. Ринкова торгівля (торгівля на ринках). Фірмова торгівля. Товарооборот роздрібних торгових підприємств, його класифікація. Показники роздрібного товарообороту. Обсяг і структура товарообороту підприємства. Чинники впливу на обсяги, структуру і перспективи зміни роздрібного товарообороту.

Управління асортиментом і товарними запасами в торговельній діяльності. Поняття товарного асортименту, його властивості. Принципи формування товарного асортименту. Чинники впливу на формування товарного асортименту торгових підприємств. Класифікація асортименту

товарів, показники характеристики асортименту. Управління оптимізацією асортименту. Напрями перегляду асортименту. Особливості формування асортименту оптових і роздрібних торгових підприємств. Джерела формування асортименту товарів товарного підприємства. Сутність, форми і причини утворення товарних запасів торгових підприємств. Класифікація товарних запасів. Показники, що характеризують стан товарних запасів торгового підприємства. Чинники впливу на розмір і швидкість обороту товарних запасів. Стратегія управління товарними запасами торгового підприємства.

Організаційні аспекти торгової діяльності. Поняття і принципи організації торгівлі. Організація оптової торгівлі. Розміри і оптимальне розміщення оптових торгових підприємств. Методи оптового продажу товарів. Організація і технологія розміщення та зберігання товарів на складах. Відбір та відпуск товарів зі складу. Суть і організація оптових закупівель. Форми і методи закупівель товарів. Державні закупівлі. Організація роздрібної торгової мережі. Торгово-технологічні процеси в магазині. Мерчандайзинг. Організація торгової зали. Ефективність використання торгових площ. Ринки як елемент торгової інфраструктури. Організація торгівлі на ринках. Фіrmова торгівля. Електронна торгівля: сутність, зміст і форми. Організація інтернет-магазину.

Зовнішня торгівля. Поняття зовнішньої торгівлі та її види. Суб'єкти зовнішньої торгівлі. Критерії і показники зовнішньої торгівлі (обсягу, структури, динаміки, результативності). Formи і методи здійснення зовнішньої торгівлі. Види цін у зовнішній торгівлі. Обґрутування вибору транспортних засобів при здійсненні зовнішньоторговельних операцій. Характеристика зовнішньої торгівлі товарами і послугами. Державне регулювання зовнішньої торгівлі. Перспективи і напрямки трансформації зовнішньої торгівлі України на сучасному етапі.

Персонал і мотивація в торгової діяльності. Персонал торгового підприємства: склад і характеристика. Класифікація персоналу. Управління персоналом торгового підприємства: сутність, функції та методи. Розрахунок потреби в персоналі на підприємствах торгівлі. Показники руху персоналу. Продуктивність праці у торговому підприємстві: показники і методи її вимірювання. Мотивація як процес стимулювання працівників: поняття, моделі і методи. Особливості мотивації працівників торгівлі в сучасних умовах. Оплата праці як вид матеріального стимулювання працівників торгових підприємств. Види заробітної плати. Formи і системи оплати праці працівників торгового підприємства. Formування і використання персоналу торгового підприємства. Оцінювання ефективності використання персоналу торгового підприємства: підходи, оцінні показники і вимірювачі.

Майнова основа функціонування торгових підприємств. Поняття і склад майна торгового підприємства. Нерухоме і рухоме майно. Поняття, класифікація і структура основних фондів торгового підприємства. Облік і оцінка основних фондів. Види і показники зношування основних фондів. Амортизація основних фондів. Методи нарахування амортизації. Показники ефективності використання основних фондів торгових підприємств, чинники впливу на неї. Оборотні фонди торгових підприємств: поняття, матеріальний склад і структура. Оборотні кошти торгових підприємств. Нормування оборотних

коштів в торгівлі. Показники ефективності використання оборотних коштів торгових підприємств. Шляхи покращення використання оборотних коштів торгових підприємств. Поняття і види нематеріальних ресурсів. Нематеріальні активи торгового підприємства. Оцінка нематеріальних активів торгових підприємств. Сутність, склад і джерела формування фінансових ресурсів торгового підприємства. Власний капітал і внутрішні резерви. Позиковий капітал торгового підприємства, його джерела. Управління формуванням капіталу торгового підприємства, його етапи. Напрями використання фінансових ресурсів торгового підприємства.

Управління витратами в торговельній діяльності. Економічний зміст і склад поточних витрат торгового підприємства. Сутність витрат обігу торгового підприємства. Класифікація витрат обігу. Елементи витрат обігу. Статті витрат торгового підприємства. Чинники впливу на витрати обігу торгового підприємства. Показники, що характеризують витрати обігу торгового підприємства. Планування витрат обігу торгового підприємства. Оптимізація витрат торгового підприємства. Особливості і стратегія управління витратами обігу торгового підприємства.

Управління фінансовими результатами в торговельній діяльності. Поняття доходів торгових підприємств. Склад, джерела формування доходів торгового підприємства. Чинники впливу на величину доходів торгового підприємства. Валовий дохід торгового підприємства: поняття та методика оцінювання. Стратегія управління валовим доходом торгового підприємства. Ціновий чинник і цінова політика торгового підприємства. Стратегія управління валовим доходом торгового підприємства. Методи ціноутворення, що використовуються торговими підприємствами. Економічний зміст і види прибутку торгового підприємства. Джерела формування і функції прибутку в торговельній діяльності. Рентабельність торгового підприємства. Оцінювання рентабельності торговельної діяльності: методичні підходи та оцінні показники. Управління фінансовими результатами в торговельній діяльності.

Соціально-економічна ефективність і конкурентоспроможність торговельної діяльності. Поняття і суть економічної ефективності діяльності торгового підприємства. Принципи формування і система показників оцінки економічної ефективності функціонування торгових підприємств. Соціальна ефективність функціонування торгових підприємств. Шляхи підвищення ефективності діяльності торгових підприємств. Управління ризиками в системі забезпечення ефективності функціонування торгових підприємств. Сутність конкурентоспроможності торгового підприємства. Основні підходи системи забезпечення конкурентоспроможності торгового підприємства. Чинники впливу на конкурентоспроможність торгового підприємства. Етапи, критерії, напрямки і методи оцінки конкурентоспроможності торгового підприємства, механізм її забезпечення. Управління конкурентоспроможністю торгових підприємств.

Стратегічні напрямки розвитку торгівлі як галузі господарювання. Сучасні тенденції і стратегічні цілі розвитку внутрішньої торгівлі України. Стратегічні напрямки розвитку оптової торгівлі. Стратегічні напрямки роздрібної торгівлі в Україні. Розвиток роздрібних торговельних мереж. Перспективні напрями розвитку зовнішньої торгівлі України. Тенденції

інноваційного розвитку торгівлі. Стратегічні напрямки стабілізації та розвитку економічної діяльності торгових підприємств, їх взаємозв'язок з корпоративними і конкурентними стратегіями торгового підприємства. Стратегії соціального розвитку торгових підприємств.

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНИЙ ІСПИТ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСІ

РОЗДІЛ 1. ПІДПРИЄМНИЦТВО

1. Поняття, види і функції підприємництва. Господарський Кодекс України про підприємництво.
2. Принципи організації та ознаки підприємницької діяльності. Господарський Кодекс України.
3. Поняття і класифікація цілей підприємницької діяльності. Господарський Кодекс України про цільову спрямованість підприємництва.
4. Державне регулювання підприємницької діяльності: поняття, принципи і методи. Антимонопольна діяльність держави. Патентування і ліцензування підприємницької діяльності. Стандартизація і сертифікація. Державна підтримка підприємництва.
5. Суб'єкти та об'єкти підприємницької діяльності. Господарський Кодекс України.
6. Функції підприємницької діяльності: інноваційна (творча), соціальна, екологічна, ресурсна, стимулююча, організаційна.
7. Концепція гармонійного (сталого) розвитку бізнесу та екологічні аспекти підприємництва. Зелене підприємництво та циклова економіка.
8. Концепція гармонійного (сталого) розвитку бізнесу та соціальна відповідальність в підприємницькій діяльності.
9. Концепція гармонійного (сталого) розвитку бізнесу та економічні аспекти підприємництва. Підприємницькі інтереси.
10. Соціальне підприємництво: поняття, компоненти, принципи організації та економічна доцільність.
11. Інституційна інфраструктура ринку та розвиток підприємництва. Фінансово-кредитні інституції та стимулювання підприємницької діяльності. Банківські та небанківські фінансово-кредитні інституції.
12. Бізнес-культура підприємництва. Формування організаційної культури. Класифікація організаційних культур.
13. Поняття, форми і системи оплати праці в підприємницькій діяльності. Закон України «Про оплату праці».
14. Поняття і види оплати праці. Обґрунтування доцільності підвищення заробітної плати. Державне регулювання оплати праці. Закон України «Про оплату праці».
15. Поняття і структура бізнес-плану. Розділи бізнес-плану. Організація ринкових досліджень для обґрунтування бізнес-плану: оцінні показники та критерії.
16. Трудові ресурси в підприємництві. Продуктивність праці: показники та вимірники. Оцінювання ефективності використання трудових ресурсів: методика розрахунку оцінних показників.
17. Поняття, склад і структура матеріальних ресурсів підприємницьких структур.

18. Поняття, склад і структура основних засобів в підприємницькій діяльності. Оцінювання ефективності використання основних фондів: методика розрахунку оцінних показників.
19. Амортизація основних засобів. Методи нарахування та види амортизації. Прискорена амортизація та інноваційний розвиток суб'єкта підприємницької діяльності.
20. Поняття, склад і структура оборотних активів підприємницьких структур. Оцінювання ефективності використання оборотних активів: методика розрахунку оцінних показників.
21. Поняття, склад і структура нематеріальних активів підприємницьких структур.
22. Поняття, види та методичні підходи до оцінювання ефективності підприємницької діяльності. Види ефективності підприємницької діяльності.
23. Економічна сутність і розрахунок витрат підприємницької діяльності. Розрахунок собівартості продукції (послуг). Кошторис витрат. Калькулювання витрат.
24. Економічна сутність і розрахунок доходу від реалізації продукції (товарів, послуг).
25. Поняття і види прибутку від підприємницької діяльності. Методика розрахунку оцінних показників.
26. Економічна сутність і розрахунок показників рентабельності: капіталу, виробництва, продукції, продажів.
27. Поняття, види та ефективність використання інвестицій в підприємницькій діяльності. Реальні (виробничі) інвестиції: склад капітальних вкладень та методичні підходи до оцінювання їхньої ефективності.
28. Оцінювання ефективності підприємницьких проектів: поняття, підходи, показники і критерії. Чиста приведена вартість (NPV): індекс прибутковості (PI). Період окупності (PP). Точка беззбитковості (ВЕР).
29. Поняття, види, напрями та ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
30. Договірні взаємовідносини у сфері підприємництва. Підприємницька угода. Основні типи підприємницьких угод.

РОЗДІЛ 2. ТОРГІВЛЯ

1. Поняття, ознаки та функції торговельної діяльності. Форми торговельної діяльності. Суб'єкти та об'єкти торговельної діяльності. Державна реєстрація суб'єктів торговельної діяльності.
2. Поняття, функції і види торгівлі. Оптова і роздрібна торгівля. Внутрішня і зовнішня торгівля.
3. Сутність і види оптової торгівлі. Форми організації оптової торгівлі. Організація оптово-посередницької діяльності. Оцінювання діяльності оптових торгових підприємств.
4. Оптовий товарообіг: суть, функції, форми та види товарообороту оптових товарних підприємств. Показники оцінки оптового товарообігу.

5. Поняття і структура персоналу торгового підприємства. Класифікація персоналу. Методика розрахунку чисельності персоналу торгових підприємств.
6. Економічна сутність і методи вимірювання продуктивності праці на торгових підприємствах. Планування зростання продуктивності праці на торгових підприємствах.
7. Поняття, функції та форми роздрібної торгівлі. Класифікація роздрібних торговців. Принципи організації та види роздрібної торговельної мережі: роздрібна, дрібно-роздрібна, віртуальна.
8. Концентрація і спеціалізація роздрібної торговельної мережі: поняття і параметри. Ринкова торгівля (торгівля на ринках). Фірмова торгівля.
9. Товарооборот роздрібних торгових підприємств: поняття, класифікація та оцінні показники роздрібного товарообороту. Обсяг і структура товарообороту підприємства.
10. Поняття, принципи формування та класифікація товарного асортименту. Оцінні показники товарного асортименту. Управління асортиментом і товарними запасами в торговельній діяльності.
11. Формування товарних запасів торгових підприємств: поняття, класифікація та оцінні показники стану товарних запасів. Джерела формування асортименту товарів товарного підприємства. Нормування товарних запасів. Розрахунок розмірів і швидкості обороту товарних запасів.
12. Поняття і принципи організації торгівлі. Організація оптової торгівлі. Розміри і оптимальне розміщення оптових торгових підприємств.
13. Суть і організація оптових закупівель. Formи і методи закупівель товарів. Державні закупівлі.
14. Нові форми організації торгівлі. Електронна торгівля: сутність, зміст і форми реалізації. Організація інтернет-магазину.
15. Організація роздрібної торговельної мережі. Організація торговельної зали. Ефективність використання торгових площ.
16. Поняття і види зовнішньої торгівлі. Суб'єкти зовнішньої торгівлі. Критерії і показники зовнішньої торгівлі (обсягу, структури, динаміки, результативності). Formи і методи здійснення зовнішньої торгівлі.
17. Поняття, склад і класифікація персоналу торгового підприємства. Розрахунок потреби в персоналі на підприємствах торгівлі. Показники руху персоналу. Продуктивність праці у торговому підприємстві: показники і методи її вимірювання.
18. Поняття, види та принципи оплати праці на торгових підприємствах. Formи і системи заробітної плати.
19. Тарифна система оплати праці. Безтарифна система оплати праці на торгових підприємствах. Контрактна система оплати праці на торгових підприємствах.
20. Економічна доцільність застосування гнучкого тарифу на торгових підприємствах. Мотивація оплати праці на торгових підприємствах.
21. Оцінювання ефективності використання персоналу торгового підприємства: підходи, оцінні показники і вимірювачі.

22. Поняття, класифікація і структура основних фондів торгового підприємства. Облік і оцінка основних фондів. Амортизація основних фондів. Методи нарахування амортизації. Показники ефективності використання основних фондів торгових підприємств.
23. Оборотні фонди торгових: поняття, матеріальний склад і структура. Оборотні кошти торгових підприємств. Нормування оборотних коштів в торгівлі. Показники ефективності використання оборотних коштів торгових підприємств.
24. Поняття і види нематеріальних ресурсів. Нематеріальні активи торгового підприємства. Оцінка нематеріальних активів торгових підприємств.
25. Сутність, склад і джерела формування фінансових ресурсів торгового підприємства. Власний капітал і внутрішні резерви. Позиковий капітал торгового підприємства, його джерела.
26. Економічний зміст і склад поточних витрат торгового підприємства. Сутність витрат обігу торгового підприємства. Класифікація витрат обігу. Елементи витрат обігу. Статті витрат торгового підприємства.
27. Поняття доходів торгових підприємств. Склад, джерела формування доходів торгового підприємства. Валовий дохід торгового підприємства: поняття та методика оцінювання. Стратегія управління валовим доходом торгового підприємства.
28. Економічний зміст і види прибутку торгового підприємства. Джерела формування і функції прибутку в торговельній діяльності.
29. Рентабельність торгового підприємства. Оцінювання рентабельності торговельної діяльності: методичні підходи та оцінні показники.
30. Поняття і суть економічної ефективності діяльності торгового підприємства. Принципи формування і система показників оцінки економічної ефективності функціонування торгових підприємств.

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

РОЗДІЛ 1. Підприємництво

1. Апопій В.В., Середа С.А., Шутовська Н.О. Основи підприємництва : навч. посібник. Львів : Новий світ-2000, 2021. 324 с.
2. Жарова Л., Какутич Є., Хлобистов Є. Екологічне підприємництво та екологізація підприємництва: теорія, організація, управління : монографія / за ред. Б. М. Данилишина. Суми : Університетська книга, 2012. 239 с.
3. Михалюк Н.І. Планування діяльності підприємств : навч. посібник. Львів : Новий світ-2000, 2021. 620 с.
4. Карпюк Г.І. Основи підприємництва : навч. посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Київ, 2021. 108 с.
5. Основи економічної грамотності та підприємництва: навч. посібник / Алєксєєва С.В., Базиль Л.О., Байдулін В.Б., Гриценок І.А., Єршова Л.М., Закатнов Д.О., Орлов В.Ф., Сохацька Г.В. Житомир : Полісся, 2021. 248 с.
6. Економіка і бізнес : підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, д.е.н., проф. О.І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с.
7. Parker S.C. The Economics of Entrepreneurship. Second Edition. Ontario : University of Western Ontario, Cambridge University Press, 2018. 919 p. DOI: 10.1017/9781316756706.
8. Гой І.В., Смелянська Т.Т. Підприємництво : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 368 с.
9. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. та ін. Основи підприємництва : підручник / під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
10. Приходько Д.О. Основи біржової діяльності : підручник. Харків : ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с.
11. Levchenko Ya. Economy and business: course book / Ya. Levchenko, I. Shevchenko, O. Dmytriieva. Kharkiv : FOP Brovin O.V., 2019. 128 p.
12. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с.
13. Дмитрієв І.А., Левченко Я.С., Шевченко І.Ю. Економіка і бізнес : навч. посібник. Харків : ФОП Бровін О.В., 2018. 316 с.
14. Словник економіста та підприємця / А.М. Туренко, І.А. Дмитрієв, О.С. Іванілов, І.Ю. Шевченко. Харків : ХНАДУ, 2018. 340 с.
15. Entrepreneurship Development and New Enterprise Management. Bachelor of Business Administration. Directorate of Distance Education Guru Jambheshwar University HISAR-125001. 354 p. URL: <https://www.ddegjust.ac.in/studymaterial/bba/bba-301.pdf>.
16. Fundamentals of Entrepreneurship. Shivaji University, 2012. 183 p. URL: <http://www.unishivaji.ac.in/uploads/distedu/SIM2013/B.%20Com.%20Part-II%20Fundamentals%20of%20Entrepreneurship%20English%20Version.pdf>
17. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. І.М. Сотник, Л.М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.

18. Економіка підприємництва : підручник / за ред. Л.В. Фролової. Одеса : Бондаренко М.О., 2020. 708 с.
19. Апопій В.В., Середа С.А., Шутовська Н.О. Основи підприємництва : навч. посіб. Київ : Новий світ-2000, 2019. 324 с.
20. Пед'ко А. Основи підприємництва і бізнес культури : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 168 с.
21. Entrepreneurshipstudies. National Universities Comision, 2011. 136 p.
22. Entrepreneurship at a Glance 2016. OECD Publishing, Paris, 2015. 164 p.
23. Obaji N.O. The role of government policy in entrepreneurship / N.O. Obaji, M.U. Olugu. *Science Journal of Businessand Management* 2014. 2(4). P. 109-115.
24. Von Weizsäcker E., Wijkman A. Come On! Capitalism, Short-termism, Population and the Destruction of the Planet – A Reportto the Club of Rome. Springer, 2017. 232 p.

РОЗДІЛ 2. Торгівля

1. Апопій В.В. Організація торгівлі. К.: ЦУЛ, 2009.
URL:<http://pidruchniki.com.ua/12601206/marketing>
2. Ассортимент: стратегия и тактика. URL: http://www.usconsult.ru/b_020.html.
- Балабан П.Ю. Комерційна діяльність: підручник. Харків: Світ книг, 2015. 452 с.
3. Балабан М.П., Балабан П.Ю. Оптова торгівля України: етапи та тенденції розвитку в економіці ринкового типу. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2016. № 4(76). С.28-34.
4. Бердар М. Фінанси підприємств: навч. посіб. К: ЦНЛ, 2019. 352 с.
5. Білоцерківський О.Б. Сучасний стан і тенденції розвитку торговельної галузі України. *Держава та регіони. Сер.* : Економіка та підприємництво. 2020. № 3 (114), ч.2. С.123-128.
6. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
7. Бойчик І. М. Економіка підприємства: навч. посіб. К.: Атіка, 2002. 528 с.
8. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
9. Бойчик І.М., Собко О.М., Спяк Г.І. Рівень та якість торговельного обслуговування: сутність та співвідношення понять. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4. С.118-123
10. Бондарчук Л.В., Попеляр А.В. Сучасні технології управління. URL: <http://intkonf.org/bondarchuk-lv-popelyar-av-suchasni-tehnologiyi-upravlinnya>.
11. Блонська В.І., Адамович П.П. Вдосконалення системи управління розподілом та використанням прибутку підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. 20.7. С.92-104.
12. Блонська В.І., Толопка Н.І. Вдосконалення системи управління оборотними коштами торговельного підприємства. *Наука й економіка /Науково-теоретичний журнал ХЕУ*. Вип. 3(19). Хмельницький: ХЕУ, 2010. С.122-130.

13. Вороніна В.Л. Удосконалення управління прибутком торговельних підприємств. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2012. № 3 (54). С. 151–157.
14. Головні особливості оптових закупівель. 16.06.2018. URL: <https://fractus.com.ua/uk/blog/korysni-statti/prodazhi/golovni-osoblivosti-optovih-zakupivel/>
15. Господарський кодекс України (2003). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
16. Господарське право. Загальна частина: підручник. К.: Ліра-К, 2021. 448 с.
17. Гребешкова О.М., Мельник О.В. Базові положення стратегічного управління нематеріальними активами підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2008. № 6. Т.2 (122). С.132-135.
18. Груб'як С.В. Аналіз фінансово-економічного стану підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип.3. 2015. С.268-271.
19. Давидович І.Д. Управління витратами: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2008. 320 с.
20. Данилко В., Кушніренко О.М., Марченко К.С. Управління витратами: навч. посіб. К.: Каравела, 2012. 216 с.
21. Данило С.І. Ефективність інновацій в роздрібній торгівлі. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2019. Вип. 3(137). С. 50-53. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20193\(137\)/sep20193\(137\)_050_DanyloSI.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20193(137)/sep20193(137)_050_DanyloSI.pdf)
22. Дуляба Н.І. Класифікація поточних витрат торговельного підприємства. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2013. Вип.1. С.10-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2013_1_3.
23. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
24. Економіка торговельного підприємства: підручник. А.А. Мазаракі, Н.М.Ушакова, Л.О.Лігоненко; за ред. проф. Н. М. Ушакової. К.: Хрецатик, 1999. 800 с.
25. Жалінська І.В., В.О.Любарець Сучасні підходи до мотивування персоналу торговельного підприємства. *Вісник ДонНУЕТ*. 2012. № 3(55). С.213-217.
26. Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (1995). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>
27. Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 № 675-VIII {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1977-VIII від 23.03.2017, ВВР, 2017, №20, ст.240. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/675-19>
28. Закон України «Про захист прав споживачів». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
29. Закон України «Про лікарські засоби» (1996). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text>
30. Закон України «Про ліцензування видів підприємницької діяльності» (2015). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
31. Закон України «Про оплату праці» (1995, останні поправки 15.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

32. Закон України «Про ринок електричної енергії» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>
33. Закон України «Про ринок природного газу» (2015). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329-19#Text>
34. Закон України «Про ціни і ціноутворення». 2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
35. Карчевський К.А. Ліцензування господарської діяльності: правова природа, джерела правового регулювання та ознаки. URL: http://www.nbuu.gov.ua/portal/soc_gum/vkhnuvs/2009_44/VV-44/VV-44_27.pdf.
36. Качмарик Я.Д., Гольонко М.П. Шляхи оптимізації витрат торговельного підприємства. *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України*: зб. наук.-техн. пр. Львів, 2011. Вип. 21.1. С. 211-215.
37. Кенеді Д. Безжальний менеджмент. Управління людьми і прибутком. Перекл. з англ. Т.Мухамедшина. К.: Фабула. 2019. 304 с.
38. Кравченко М.С. Аналіз сучасного стану розвитку торговельної галузі України. *Приазовський державний технічний університет*. 2016. № 31. С.139-145. URL: <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/12517/17.pdf?sequence=1>
39. Крикун В.Б. Ліцензування як елемент системи антикризового адміністративно-правового регулювання економіки України. Форум права. 2010. №4. С. 531–537. URL: <http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/FP/2010-4/10kvbreu.pdf>
40. Кушнір О.К., Чаплінський В.Р. Планування гуртових закупівель товарів у закордонних фірм. *Молодий вчений*. 2017. №11(51). С.1214-1217. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/11/292.pdf>
41. Лігоненко Л.О., Носуліч А.М., Новікова Н.М. Економіка торгівлі (у рисунках, схемах та таблицях): навч. посіб. К.: КНТЕУ, 2014. 228 с.
42. Лозовский О.М., Кузьмінська О.О. Особливості управління підприємством в сучасних ринкових умовах господарювання. *Молодий вчений. Економічні науки*. 2014. №4. С.77-79.
43. Мальська М., Білоус С. Менеджмент організацій: навч. посіб. К.: SBA-print. 2019. 190 с.
44. Маринич І.А., Козуб Т.Т. Підходи до формування ефективної системи управління оборотними коштами торговельного підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. № 20.15. С.224-227.
45. Марцин В.С. Економіка торгівлі: підручник. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Знання, 2008. 603 с.
46. Мельничук Н., Непочатенко О. Фінанси підприємств. К.: ЦНЛ, 2019. 504 с.
47. Міщенко Н.Г., Миколів Н.Б. Проблеми управління товарними запасами торговельних підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*: зб. наук.-техн. праць. Львів: РВВ НЛТУ України. 2011. Вип. 21.3. С. 313-317.
48. Міщук І.П., Рижкова О.В. Формування ефективної політики управління товарними запасами торговельного підприємства. *Вісник НЛТУ України*. 2012. Вип.22. С.297-301.
49. Мокляк М.В., Сафонов М.С., Максименко Є.М. Аналіз методів формування асортиментної політики торгового підприємства. *Інфраструктура*

- ринку. 2019. Вип.27. С.204-209. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/27_2019_ukr/33.pdf
50. Моргулець О.Б. Менеджмент у сфері послуг. К.: ЦНЛ. 2019. 384 с.
51. Назарчук Т., Косюк О. Менеджмент організацій. К.: ЦНЛ. 2018. 560 с.
52. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України №145 від 22.05.2002 (ост. редакція 02.03.2010) «Про затвердження Методичних рекомендацій з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02#Text>
53. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003-2010 (останні зміни 18.08.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
54. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
55. Національний стандарт України. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять. ДСТУ 4303:2004. URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>
56. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
57. Окландер М. Ринкові методи ціноутворення в роздрібній торгівлі: орієнтація на покупців і конкурентів. *Економіст*. 2013. №6. С.55-58. URL: http://dspace.opru.ua/jspui/bitstream/123456789/6819/1/econ_2013_6_21.pdf
58. Окландер М.А. Ціноутворення як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств роздрібної торгівлі. *Економіка: реалії часу*. 2013. № 1(6). С. 65–70.
59. Олініченко К.С. Товарні запаси в роздрібних торговельних підприємствах. URL: http://www.irkbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64.exe?...2...PDF/...pdf
60. Орехова А.І., Костюченко А.І. Економічна сутність категорії прибуток. *Інноваційна економіка*. 2013. №7 (45). С.313-316.
61. Павлова М.Б. Управління асортиментом товарів в роздрібних мережах крупноформатних підприємств торгівлі. Дисерт. на здобуття нак. ступеня канд. економ. наук. Львів: ЛТЕУ, 2018. 247 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozdily/Aspirantura/Rady/Spec_vchena_rada/Dysertacii/2018_07/Pavlova_Disert.pdf
62. Парій О.М. Організаційна культура як важлива складова системи управління підприємствами. *Інноваційна економіка*. 2018. №3-4 (74). С. 66-74.
63. Пекар В. Різnobарвний менеджмент. 2-ге вид., доп. К.: Фоліо. 2019. 192 с.
64. Пиріг С.О., Іщук Л.І., Ніколаєва А.М. Аналіз сучасного стану розвитку роздрібної торгівлі України. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2019. Вип. 16(61). С.95-104. URL: <http://oblik-i-finansy.lutsk-ntu.com.ua/index.php/ekonomichni-nauky-oblik-i-finansy/article/view/47/43>
65. Побережець О.В. Формування механізму управління результатами діяльності торговельного підприємства. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2017. Том 16. Вип. 2 . С.70-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rectpu_2017_16_2_7.
66. Податковий кодекс України.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

67. Постанова Кабінету Міністрів України № 371 від 20.08.2014 р «Про затвердження Положення про Державну регуляторну службу України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/371-2014-%D0%BF#Text>
68. Постанова Кабінету Міністрів України № 929 від 30.11.2016 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249579316>
69. Пошенова К.С., В.О.Матросова. Управління розвитком нематеріальних активів підприємства. URL: www.kpi.kharkov.ua/archive/.../8Poshen.pdf
70. Ровенська В.В., Буркацький Ю.Ю. Аналіз сучасного стану розвитку торгівельної галузі України. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 2(56). С.145-150.
71. Сахно Є.Ю., Дорош М.С., Ребенко А.В. Менеджмент сервісу: теорія та практика. К.: ЦНЛ. 2019. 328 с.
72. Солнцева Н.В., О.С.Надворний Особливості системи управління персоналом на торговельних підприємствах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. № 40. С.245-248.
73. Стратегия и тактика управления ассортиментом. URL: <http://www.astrabc.net/content/strategiya-i-taktika-upravleniya-assortimentom>.
74. Сьомкіна Т.В., Гужавіна І.В., Згурська О.М. Методологічні засади управління прибутком торгівельного підприємства. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2020. №1(31). С. 107-113. URL: <file:///C:/Users/irabo/AppData/Local/Temp/2392>
75. Толопка Н.Б. Особливості формування оборотних коштів торгівельного підприємства в умовах їх дефіциту. URL: <http://intkonf.org/tolopka-nb-osoblivosti-formuvannya-oborotnih-koshtiv-torgovelnogo-pidprielstva-v-umovah-yih-defitsitu/>
76. Удянська Г. М., Чернобровкіна С.В. Власні торгові марки в роздрібній торгівлі . *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія «Технічний прогрес та ефективність виробництва». 2014. № 64. С.172-176. URL: <http://nbuv.gov.ua>
77. Фролова Л.В., Воскобоєва О.С. Проблеми формування товарних запасів на торговельному підприємстві в умовах нестабільності. Торгівля і ринок України: зб. наук. праць. Донецьк: Вид-во ДонНУЕТ. 2009. Вип. 7. С.226-230.
78. Фролова Л.В., Хаврова К.С. Механізм управління поточними витратами торговельних підприємств: монографія. Донецьк: Ноулідж (донецьке відділення), 2010. 211 с.
79. Хачатрян В.В., Кріт І.О. Трудові ресурси торгівельного підприємства в умовах економічної кризи. URL:<http://intkonf.org/hachatryan-vv-krit-io-trudovi-resursi-torgovelnogo-pidprielstva-v-umovah-yih-defitsitu/>
80. Хомів О.В. Аналіз показників фінансової стійкості роздрібних торговельних підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. Вип.21.13. С.332-336.
81. Швидка Т.І. Господарське право (в схемах і таблицях). К.: Право, 2020. 128 с.

82. Юнацький М.О. Аналіз фінансового стану підприємства роздрібної торгівлі. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 18. С.226-233.
83. Ясишена В.В. Принципи облікової політики нематеріальних активів. *Інноваційна економіка*. 2019. №3-4 (79). С. 156-162. URL:
<file:///C:/Users/irabo/AppData/Local/Temp/57-113-1-SM.pdf>

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ВСТУПНОМУ ІСПИТІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Результати вступного іспиту зі спеціальності оцінюються за шкалою від 0 до 100 балів.

1. Відмінно (90–100 балів) – вступник надав повну відповідь на питання білету з наявністю необхідних схем, рисунків, чим виявив глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому він легко орієнтується , володіння понятійним апаратом , уміння пов'язувати теорію з практикою , вміння висловлювати та обґруntовувати свої судження (як в усній так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення відповіді.
2. Добре (74–89 балів) – має місце повне засвоєння вступником навчального матеріалу, володіння понятійним матеріалом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді трапляються окремі неточності (похибки).
3. Задовільно (60–73 балів) – вступником продемонстровані знання і розуміння основних положень матеріалу, при цьому виклад його неповний і непослідовний: мають місце неточності у визначенні понять, при використанні знань для виконання завдань виявлено нездатністю доказово обґруntовувати свої судження.
4. Незадовільно (1–59 балів) – вступник має розрізnenі, безсистемні знання, не має виділяти головне і другорядне, допускає помилки у визначенні понять, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання для практичного вирішення завдань. Виявлено повне незнання і нерозуміння вступником навчального матеріалу або відмову від відповіді. З такою оцінкою вступник не може бути зарахованим на навчання за ступенем доктора філософії.